

5. GAI A: KOSTU EGITURAK edo KOSTU EREDUAK

• SARRERA

Edozein kostu egitura edo kostu eredu erabili denak ere enpresak zuzendatzaileak une oro dituen informazio premium araberak. Kostu eredu erabaki baino lehen ondorengo kontzeptuak garbi izango ditugu.

1. Aukeraturako eredu bakoitza bestearekin sarean totalak eta kostu totalak berdinez izango dira.
2. Metodologian ikasi ditugun lau faseak kontutan hartuz 1. eta 2. faseak berdin mantenduko dira eta 3. eta 4. fasea kostu eredu bakoitzaren arabera egokituko ditugu. Beraz, kostuak ez dira aldatuko, haren banaketa baizik.
3. Kostu eredu bakoitzak produktuaren enantzia desberdin bat erakutsiko du.
4. Ekoiztutako gutxien salken artean kostu eredu gutxiak enantzia berdinak erakutsiko dute; ekoiztutako gutxien salken ez diren ez da horiek sartatuko. Amara bukatu itakinen balorazio nitzidean degeleatzen.

Gai honetan ondorengo 5 kostu egitura ikasiko ditugu:

- Direct Costing
- Direct Costing aurrekotasun
- Egitura funtzionale
- Full Costing
- Inputario Amesionalak (Beste egitura batekin aldoan berea)

- DIRECT COSTING

- ABANTAILAK: Eredu egokia da eskari barien onarpena edo erespene erabakitzeko. Produktuak merkatutik kentzeko erabakiak hartzeko, produktu bariak merkaturatze erabakitzeko eta baita transferentzia prezioak kalkulatzeko ere. Bestalde funtsezkoa da errendagaitasunaren ataria edo oreka puntua analizatzeko.
- ERAGOTZPENAK: Ez da eredu egokiaz itakinala baloratzeko eta hornikuntze eta eraldakuntze hostu txikiak dituzten enpresetara kostu atzerketa egiteko.

- DIRECT COSTING AURRERATUA

- ABANTAILAK: Inzueneko eta zeharkako kostuen zurbatekoei desberdintzen diti eta eredu egokia da produktuari merkatutik kentzeko edo et erabakiak hartzeko.
- ERAGOTZPENAK: Ez da egokiaz itakinala baloratzeko.

- EGITURA FUNTZIONALA

- ABANTAILAK: Ekoipen kostuak kalkulatzekoan hornikuntze eta eraldaketa sailakako kostu guttiak hartzen dire kontutan. Itakinen balorazioa egiteko eredu on hobe da.
- ERAGOTZPENAK: Ekoipen kostuak unitateko kalkulatu nahia direnean ihar duzaren arabera enaitza desberdine ematen duela.

- FULL COSTING

- ABANTAILAK: Produktu bakarra ekoiten duten enpresentzat oso egokia da, gehienbat salbute premiaz aukeratzeko garaian.
- ERAGOTZPENAK: Ez da egokiaz itakinen balorazioa egiteko eta et erabakiak hartzeko. Egitura txarrena dela esango genuke kostu atzerketa bideratu nahia bada.

(1) Kontsumoon = Erask +/- I.A

$$= 10000 + 2000 = 12000 \text{ €}$$

$$12000 / (2000 \text{ uni.} + 600 \text{ uni.}) = 15 \text{ € / uni.}$$

Ⓐ 600 unitale $\times 15 \text{ € / unit} = 9000 \text{ €}$

Ⓑ 200 unitale $\times 15 \text{ € / unit} = 3000 \text{ €}$

(2) Lang. kost = 7000 €

$$7000 / (6000 \times (0,75 + 2000 \text{ (.)})) = 10,769 \text{ € / B. unit. f}$$

Ⓐ $10,769 \dots \times 0,75 \times 6000 = 4846,05$

Ⓑ $10,769 \times 200 = 2153,80$

(3) Hormidura. kosten = 5000 €

$$5000 \text{ €} / 600 \text{ uf} + 200 \text{ uni. f} = 6,25$$

Ⓐ $6,25 \text{ € / uf} \times 600 = 3750 \text{ €}$

Ⓑ $6,25 \text{ € / uf} \times 200 = 1250 \text{ €}$

(4) Amortizazio kostua = 1500 €
↓
analitika

$$3500 \text{ €} / 600 \text{ uf} + 200 \text{ uf} = 4,375 \text{ € / uf}$$

Ⓐ $4,375 \times 600 \text{ uf} = 2625$

Ⓑ $4,375 \times 200 \text{ uf} = 875$

(5) Erusketak +/- I.A = kontsumoa.

$$\text{Eruske} + \text{H.I} - \text{B.I} = \text{kontsumoa}$$

$$\text{+/- I.A} = \text{+H.I} - \text{B.I}$$

$$\text{+B.I} = \text{+H.I} \text{ +/- I.A}$$

$$\text{Bideungo (A)} = 100 \text{ €} - 100 \text{ €} = 0$$

$$\text{Bideungo (B)} = 500 \text{ €}$$

(6) Produktu erdi bukatuak

$$\text{+B.I} = \text{H.I} \text{ +/- I.A}$$

$$\text{(A)} = 1000 \text{ +/- } 0 = 1000 \text{ €}$$

$$\text{(B)} = 0 \text{ +/- } 1000 \text{ €} = 1000 \text{ €}$$

(Sarrera)

4. ENAITZAREN KONTABILIZAZIOA

Bona kontabilitatiaren Enaitza = 4500 € (2. puntuak)

• Hornidurak; erag. kom. - 150 €

• Amortizazioak

- Gastoak - 3000 €

- Kostua: - 1500 €

(makineria)

(Frankia 200)

M: 1000 €

E: 2000 €

+500 €

Diferentzia bakarik
makineria arakun izango
da lako!

(Tein gestu eta sarrera
er ditugun kontadun baten)

• Ibilgetu nahi adurak: +110 €

• Finantze Sarrera: +300 €

• Finantza Gastoak: -200 €

• Akzio Salmenta Sarrera: +50 €

5110 € = 2.0.E. (Geste Ondorengo Enaitza)

↳ Ondo degele adierazten du.

4. ARIKETA (1. ARIKETA FOTOKOPIAN)

1) EKIDIZPEN KOSTUA: DIRECT COSTING

Kontzeptuak	A ^{PR}	B ^{PR}	Guztira
+ Leheng. konts. (1)	5503'85€	9173'08€	14676'93€
+ (HORN+ERAL) KA (2)	2357'14€	2142'86€	10000€
+ Bideango prod. HI _(DENIA)	1000€	2000€	3000€
Prod. erdi buk. HI_(DENIA)			
= EKITALDIKO KOSTUAK	9360'99€	18315'94€	27676'93€
- Bideango Pro. B.I _(DENIA)		-1500€	-1500€
Prod. erdi buk. BI_(DENIA)			
Buk. Prod. Ekortz. Kostuak	9360€	16815'94€	26176'93€
Ekortzeta u.f.	80 u.f.	200 u.f.	
UNITATEKO KOSTUA	117'6124€/u.f.	84'0757€/u.f.	

(1) Lehengaien kontsumoa:

- X lehengaien HI = 300 u.f. 13€/u.f.
- X lehengaien erosketak = 1000 u.f. 12€/u.f.
- X lehengaien BI = 100 u.f.

$$KONTSUMOA = EROSKETAK HI - A = EROSKETAK + HI - BI$$

$$= 1000 \text{ u.f.} + 300 \text{ u.f.} - 100 \text{ u.f.} = 1200 \text{ u.f.} \rightarrow \text{€}$$

$$BPH \rightarrow \frac{1000 \text{ u.f.} \times 12 \text{ €/u.f.} + 300 \text{ u.f.} \times 13 \text{ €/u.f.}}{1000 \text{ u.f.} + 300 \text{ u.f.}} = 12'23 \text{ €/u.f.}$$

$$1200 \text{ u.f.} \times 12'23 \text{ €/u.f.} = 14676'93 \text{ €}$$

Bukatzeko ekortzen erate

$$\frac{14676'93}{80 \text{ u.f.} + 200 \text{ u.f.}}$$

A 1'5
 B 1

14676'93 € banatzeko gaitasuna = Ekortzen bolumena

$$= 14676'93 \text{ €} / 80 \text{ u.f.} \times 1'50 + 200 \text{ u.f.} \times 1 = 45'87 \text{ €/u.f.}$$

A) Produktua $\rightarrow 80 \text{ u.f.} \times 1'50 \times 45'87 \text{ €/u.f.} = 5508'85 \text{ €}$

B) Produktua $\rightarrow 200 \text{ u.f.} \times 1 \times 45'87 \text{ €/u.f.} = 9173'08 \text{ €}$

(2) (HORN+ERAL) KA = 10000 € $\rightarrow$ Banaketa gaitasun? (BAI) $\rightarrow$ Ekortzeta Prien arabera

Ekortzen $\rightarrow$ A: 80 u.f.
B: 200 u.f.

$$10000 \text{ €} / 80 \text{ u.f.} + 200 \text{ u.f.} = 35'714 \text{ €/u.f.}$$

$$(A) \rightarrow 35'714 \text{ €/uf.} \times 80 \text{ uf.} = 2857'14 \text{ €}$$

$$(B) \rightarrow \quad \quad \quad \times 200 \text{ uf.} = \frac{7142'86 \text{ €}}{10000 \text{ €}}$$

EKOIZPEN KOSTUA → EGITURA FUNTZIONALA → (HORN+ERALD) DEJAK { KA
KF

	AP	B ^{PR}	TOTAL
Lehen. Konts (1)	5503'85€	9143'08€	14646'93€
+ K.A. (Horn.+Erald.) (2)	2857'14€	7142'86€	10000€
+ K.F. (Horn.+Erald.) (3)	8000 €	12000 €	20000€
+ Bidearago prod.H.F.	1000 €	2000 €	3000€
+ Erald. bakatutak			
= EKIT. KOST. TOT.	17360'99€	30315'94€	47676'93€
- Bidearago PR B.I.	—	-1500€	-1500€
= Bukatut. PR. EKOIZP. KOST. TOT.	17360'99€	28815'94€	46176'93€
- EKOIZPENA	800 uf.	200 uf.	
= Unitateko kostua	217'0124 €/uf.	144'0797 €/uf.	

(3) (HORN+ERALD) KF = 20000 € → Banaketak gake → Lanorduen arabera

$$\frac{20000 \text{ €}}{800h + 1200h} = 10 \text{ €}$$

$$800 h \times 10 = 8000$$

$$1200 h \times 10 = 12000$$

2) ETAIKIZAK → • Direct Costing
• Egitura funtzionale

KOSTUAK
Funtzionale
handiena

ETAIKIZA
= NAK
PR GUST. SATE.

Egitura bat edo beste erabili, produktio gutxia seldu den kasuan, enaitze berdine itango da. Arazoa ekoizpen gutxi seldu da denetan enaitze da, bera sortutako aberastasunaren zati bat G-I Kontuan egongo da eta beste bategian. Egitura funtzionalarekin aberastasu gehiago bategian egongo da, kostu gehienak lehenago sartu dirikidala, homagatu enaitze Direct Costingene baino txikiago itango da.

EMAITZA → DIRECT COSTING

KONTZEPTUAK	A	B	Guztira
+ Selm. SARR. (1)	26400€	30400€	56800€
- Selm. KOST. (2)	-9525'93€	-15913'95	-25439'88€
= MARGIN IND.	16874'93€	14486'95€	31360'88€
- KA KONERTZ. (3)	-400€	-760€	-1160€
= MARGIN KONTR.	16474'07€	13726'05€	30200'12€
- KF (4)	—	—	28000
EMAITZA			2200'12€

(1) Selm. SARR. = $p \times q$ ^{→ Selm. prentze}

Ⓐ $330 \text{ €/uf.} \times 80 \text{ u.f.} = 26400€$

(2) Selm. KOST = KOSTUA $\times q$ → Seldu dudana ekoiztea: kostatu zaidana
FIFO bidea kalkulatu produktuei bukatuen
Kostuak.

Ⓐ PR. BUK. H.I. = $5 \text{ u.f.}, 150 \text{ €/u.f.}$

EKOIZPENAK PR. BUK. = 80 u.f.

$117'0124 \text{ €/u.f.}$

Salmendu = 80 u.f.

Selm. Sist. FIFO = $5 \text{ u.f.} \times 150 \text{ €/u.f.}$

$75 \text{ u.f.} \times 117'0124 \text{ €/u.f.}$

Buk. prod. Ⓐ B.I. $5 \text{ u.f.} \times 117'0124 \text{ €/u.f.}$

(3) A produktu bakoitzeko $5€ \rightarrow \times 80 \text{ u.f.}$

B " " $4€ \rightarrow \times 80 \text{ u.f.}$

(4) KF

(HORN + ERAUD) = $20000 €$

(MERKATURAK) = $3000 €$

(ADMINISTR) = $5000 €$

EMAITZA $\Rightarrow$ EGITURA FUNTZIONALA

KONTZEPTUAK	A	B	GUTIRA
+ Saln. SARR. (1)	26400	30400	56800
- Saln. KOST. (2)	-17025'93	-26413'95	-43439'88
= MARGIN INDUS.	9374'07	3986'05	13360'12
- KOSTU KONERTZ. (3)	$\left. \begin{array}{l} KA - 400 \\ KF - - \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} -760 \\ - - \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} -1160 \\ -3000 \end{array} \right\}$
= MARGIN KONER.	8974'07	3226'05	9200'12
- KF (4)	—	—	-5000
EMAITZA			4200'12

(2) Saldutakoa ekarren kostatu zaidana

Produk. Buk. Kouts $\rightarrow$ FIFO

Ⓐ PR. BUK. H.I. = 5 u.f. ; 150 €/u.f.

PR. BUK. EKOZ. = 80 u.f. ; 217'0124 €/u.f.

PR. BUK. SALN. = 80 u.f.

FIFO $\rightarrow$ 5 u.f. x 150 €/u.f.

78 u.f. x 217'0124 €/u.f.

PR. BUK. B.I. = 5 u.f. x 217'0124 €/u.f.

(3) KOSTU KONERTZIALA : OHARRA $\rightarrow$ Hestu konertzial aldatzenak eta kostu konertzial finkoak banatu ahal badira kontutatu hartu kostu konertzial aldatzenak produktuan egotziko diren espulak eta kostu konertzial finkoak erpresari.

KOST. KON. KA = Ⓐ 5 €/u.f. x 80 u.f. = 400 €

PR ^{Bi}

Ⓑ 4 €/u.f. x 190 u.f. = 760 €

KOST. KON. F = 3000 € $\rightarrow$ E ^{Bi}

6. INPUTAZIO EDO EGOZPEN ARRAZIONALA

Ikusi dugun moduan kostu tinkoak barneratzun dutuzten egiturek arazoak sortu ditzakete enaitzak interpretatzeko geroian, honela beste egitura batek, inputazio arrazionalak, arazo hauek gainditu nahi ditu Full Costing eta Egitura Funtzionalaren arteko moldaketa bat eginez

Inputazio Arrazionalaren helburua ondorengoa da:

Ekoizpen bolumene aldatzen bada ere unitateko ekoizpen kostuak berdina izaten jarraitzea. Eredua hau behi aplikatuko da beste eredu batekin batera. Kostu guztiak banetuko ditugu KF eta KA-tan eta KF guztiak biderkatu edo dohuta egiten ditugu.

$$\begin{array}{l} \text{KTUAK} \\ \left\{ \begin{array}{l} \text{KF} \\ \text{KA} \end{array} \right. \end{array} \quad \text{KF} \times \left(\frac{\text{Iharduera erreale}}{\text{Iharduera potentziale edo aurreikusia}} \right)$$

Espainian jarraitutako ereduak

① Egozpen Arrazionala + Full Costing

	HORNIKUNTZA KF/KA 2a/7eh.	ERALDAKETA KF/KA 7a/7eh.	KONERTE KF/KA 2a/7eh.	ADMINISTR. KF/KA 2a/7eh.
Prien EKOIZPEN KOSTUA	V* V V V	V* V V V	V* V V	V* V V V
Prien ENAITZA				
Eran ENAITZA				

$$V^* = \text{KF} \times \frac{\text{Ihard. Err}}{\text{Ihard. Pot.}}$$

= Salin. Same
- Salin. Kos. (Ekoiz. Kostu)
? (Prone batuz)
- Salin. Kos. (Ekoiz. Kostu)
- Salin. Kos. (Ekoiz. Kostu)

2. Egozpen arrazionala + Egitura funtzionala

	HORN.		ERABD.		KONERIZ.		ADMIBIS.	
	KF/KF	Zus/leh	KF/KA	Zus/leh	KF/KA	Zus/leh	KF/KA	Zus/leh
PR. REN EGOTZ. KOST	✓ ✓*	✓ ✓	✓* ✓	✓ ✓				
PR. REN ENAITZA					✓* ✓	✓ ✓		
E ^{REN} ENAITZA							✓* ✓	✓ ✓

$$\checkmark^* = KF \times \frac{\text{Iharduera Eneale}}{\text{Iharduera Potentziale}}$$

$$\begin{aligned} IE &= IP \\ IE &< IP \end{aligned}$$

Frantzian jarraitzen den eredu

Aurrekoaren berdin de baino Iharduera Potentziale erabili ordez, Iharduera Normale erabilten dute.

$$\left\{ \begin{array}{l} IE = IN \\ IE < IN \\ IE > IN \end{array} \right.$$

Aurreko taula berdin de itango de baino kasu honetan

$$\checkmark^* = KF \times \frac{\text{Iharduera Eneale}}{\text{Iharduera Normale}}$$

1. ARIKETAN

1. EGITURA FUNZIONALAREN GAINEKO EGOTZPEN ARRAZIONALA

KOSTUAK	A PR	B PR	GUSTIRA
+ Leheng. konts. (1)	5503'85€	9173'08€	14676'93€
+ (HORN+ERABD) KA (2)	2857'14€	2142'86€	10000€
+ (HORN+ERABD) KF (3)	6400€	9600€	16000€
+ Bid. Pr. H.I (DATUA)	1000€	2000€	3000€
= EKOT. KOS. TOT	15760'99€	27915'94€	43676'93€
- Bid. Pr. B.I (DATUA)	0	-1500€	-1500€
= EKOTZ. PRO. KU TOT.	15760'99€	26415'94€	42176'93€
# EKOTZ. TAKO u.f.	80 u.f.	200 u.f.	
= UNIT. EKOTZ. KOSTI.	197'0124€/uf.	132'0797€/uf.	

(1), (2) Aurreko egituretatik

(3) (HORN+ERALD) KF = 20000 € → Banaketa gakeratza?

$$KF \times \frac{\text{Ihard. Eremale}}{\text{Ihard. Potentia}} = \frac{20000}{2500}$$

$$KF = 20000 \times \frac{2000}{2500} = 16000 \text{ €}$$

4000 € = ageri ihardueren kostua → ENDAITZA TAILARRA
Zenitu negatiboa

16000 € → A eta B produktuen artean banatzeko:

$$16000 \text{ €} \rightarrow \begin{cases} \textcircled{A} 16000 \times \frac{800 \text{ ordur}}{2000 \text{ ordur}} = 6400 \text{ €} \\ \textcircled{B} 16000 \times \frac{1200 \text{ ordur}}{2000 \text{ ordur}} = 9600 \text{ €} \end{cases}$$

2. ENDAITZA TAILA

Kontzeptuak	A PR	B PR	Guztira € ^a
+ Salm. Samerak (pxg)	26400 €	30400 €	56800 €
- Salm. kostuak (1)	-15525 €	-24313'95 €	39889'05 €
= MARGIN INDUST.	10874'05 €	6086'05 €	16960'10 €
- KOSTU KONERTZ. (3)/KA KF	-400 €	-760 €	-1160 €
= MARGIN KONER.	10474 €	5326'05 €	12800'05 €
- Admin. kostua.	—	—	-5000 €
= I HARDUERA ENDAITZA	—	—	7800'05 €
- Ageri ihardueren kostuak	—	—	-4000 €
= ENDAITZA	—	—	3800'05 €

(1) Salm. kostuak = PR Buk.en KONTSUMOA → FIFO BIDEZ.

Ⓐ 80 uf SALDU → (FIFO)

$$5 \text{ uf.} \times 150 \text{ €/uf.}$$

$$75 \text{ uf.} \times 197'0124 \text{ €/uf.}$$

$$\text{PR. Buk. } \textcircled{A} \text{ B.F.} = 5 \text{ uf.} \times 197'0124 \text{ €/uf.} = 985'06 \text{ €}$$

③ SALDU 190 u.f. → FIFO

$$15 \text{ u.f.} \times 10 \text{ €/uf.} \\ + 175 \text{ u.f.} \times 132'0797 \text{ €/uf.}$$

$$\text{Bukatut. PR. ③ B.I} = 25 \times 132'0797 \text{ €/uf.} = 3301'99 \text{ €}$$

(3) Banaketa posible bada, koneta egia.

Sail konertialean $KF \times \frac{IE}{IP}$ aplikatzeko informazio falta da

3) BUKAERAKO IZAKINEN BALORAZIOA

Izakinak	Bukaer. uf.	DIRECT COSTING	EGITURA FUNTZIONAL	EGIT. ARRAZ EGITURA FUNR.
X Lehenagaila	100 u.f.		1223'08 €	
Bid. B. Produkt.	DATA: 1500€ hiru egituretan berdina			
Bukatut A PR.	5 u.f.	585'06 €	1085'06 €	985'06 € 5 u.f. x 197'012 €/uf.
Bukatut B PR.	25 u.f.	2101'99 €	3609'99 €	3301'99 € 25 u.f. x 132'0797 €/uf.

Lehenagaila: (BPH)

$$12'23 \text{ €/uf.}$$

↳ Ieus. DIRECT COSTING ATALEAN

4) HAUSNARKETA

Aipatu dugun moduan, produktuari gero eta kostu gehiago generatzen dituen egiturek kostu gehiago pasako dituzte hurrengo ekitaldietara bukaerako izakinen bidet eta ondorioz, enaita txikiagoak erakutsiko dituzte. Hau gertatuko da dena saltzen ez den kasuan.

Ekoiztutako gustia saltzen denean egitura justiek enaita berdina erakutsiko dute. (Aberastasun gustia G-I etan erago da).

2. ARIKETA

• EGITURA FUNZIONALA

Kontzeptuale $\rightarrow$ (HONTERALD) DENAK: KA+KF
BUKATUTAKOA BIDEANGOA

+ Leheng. Korts. ..., $(5€ \times 100) = 500 €$

+ (HONTERALD) KA

+ (HONTERALD) KF

+ Bideang. Pr. H.I.
(erdi-buketuek)

= EKITALDIAKO KOST. BT

- Bideang. Pr. B.I

= Buk. PR. Ekazp. KOST.

- Ekazpang

= UNIT. KOSTU TOTALA

100 u f.

1. DIRECT-COSTING-a (Amerikako Estatu Batuen sistema)

Emaitzaren kalkulua:

Kontzeptuak	X Produktua	Y Produktua	Guztira
Salmentak (salmentak salmenta prezioan)	X	X	X
- Salmenten kostuak (1)	-X	-X	-X
(salmentak kostu prezioan)			
= Marjin Industriala	X	X	X
- KA komertzialak	-X	-X	-X
= Marjin Komertziala	X	X	X
- KF (2)	-	-	-X
= Enpresaren Emaitza	-	-	X

- (1) Hornikuntza eta Eraldaketa KA kenduko ditugu bakarrik.
(2) Kfak zuzenean ekitaldiko emaitzara eramango ditugu, produktu nahiz zerbitzu ezberdinen artean banaketarik egin gabe.

2. DIRECT-COSTING AURRERATUA

Emaitzaren kalkulua:

Kontzeptuak	X Produktua	Y Produktua	Guztira
Salmentak (salmentak salmenta prezioan)	X	X	X
- Salmenten kostuak (salmentak kostu prezioan)	-X	-X	-X
= Marjin Industriala	X	X	X
- KA komertzialak	-X	-X	-X
= Marjin Komertziala	X	X	X
- Zuzeneko KF	-X	-X	-X
= Produktu bakoitzeko ekarpen garbia	X (*)	X (*)	X
- Zeharkako KF	-	-	-X
= Enpresaren Emaitza	-	-	X

(*) Produktu bakoitzeko lortutako emaitza Direct-costing ereduakoa baina zehatzagoa da. Hala eta ere enpresaren guztirako emaitza berdina lortzen da bi ereduekin.

3. EGITURA FUNTZIONALA edo INDUSTRI KOSTU OSOA (espainiar eredua)

Emaitzaren kalkulua:

Kontzeptuak	X Produktua	Y Produktua	Guztira
Salmentak	X	X	X
- Salmenten kostuak	-X	-X	-X
= Marjin Industriala	X	X	X
- Kostu komertzialak	-X	-X	-X
= Marjin Komertziala	X	X	X
- Administrazio kostuak	-	-	-X
= Enpresaren Emaitza	-	-	X

Kasu honetan Marjin Komertzialak erakutsiko du produktu bakoitzarekin lortutako emaitza. Enpresaren bukaerako emaitza ez du beste ereduekin bat etorri behar.

4. FULL-COSTING (europako ekialdean, anglosaxoiek)

Emaitzaren kalkulua:

Kontzeptuak	X Produktua	Y Produktua	Guztira
Salmentak	X	X	X
- Salmenten kostuak	-X	-X	-X
= Enpresaren Emaitza Gordina			X
- M.G.Z.			-X
= Enpresaren Emaitza Garbia			X

ARIKETAK. KOSTU EGITURA DESBERDINAK.

1. ARIKETA: Sozietate batek ondorengo datuak aurkezten ditu Kanpo Kontabilitatean oinarrituz:

- Bideango A produktuen HI = 1.000€
 - Bideango A produktuen BI = 0€
 - Bideango B produktuen HI = 2.000€
 - Bideango B produktuen BI = 1.500€
 - X lehengaien HI = 300 u.f.; 13€/u.f.
 - X lehengaien BI = 100 u.f. *→ Unitate bakoitzeko*
 - A produktu bukatuen HI = 5 u.f.; 150€/u.f.
 - B produktu bukatuen HI = 15 u.f.; 80€/u.f.
 - X lehengaien erosketak = 1.000 u.f.; 12€/u.f.
 - Hornikuntza eta eraldaketa sailen bestelako KA = 10.000€
 - Hornikuntza eta eraldaketa sailen KF = 20.000€
 - Hornikuntza eta eraldaketa sailetan aurreikusitako iharduera = 2.500 ordu
 - Hornikuntza eta eraldaketa sailetan iharduera erreala = 2.000 ordu
 - Bukaturiko ekoizpen erreala = 80 u.f. A produktuan eta 200 u.f. B produktuan
 - Merkaturatze sailaren KA = saldutako A produktu bakoitzagatik 5€, eta saldutako B produktu bakoitzagatik 4€
 - Merkaturatze sailaren zeharkako KF = 3.000€
 - Administrazio kostuak = 5.000€
 - Salmentak; 80 unitate A produktuan 330€tan bakoitza eta 190 unitate B produktuan 160€tan bakoitza.
-
- Lehengaien kontsumoa BPH-ren bidez kalkulatzen da eta produktu bukatuen kontsumoak FIFO bidez. A produktu bukatuaren unitate bakoitzak B produktu bukatuen unitate bakoitzak baino %50 lehengai gehiago kontsumitu du.
 - Ekitaldian ekoiztutako produktu bukatuen kopuruaren arabera banatzen dira hornikuntza eta eraldaketa KA-ak.
 - Hornikuntza eta eraldaketa sailetan erabili diren 2.000 lanorduetatik, 800 bideratu dira A produktuan eta 1.200 B produktuan. KF-ak banatzeko gakoa produktu bakoitza ekoizten bideratutako lanorduak da.

ESKATZEN DA:

1. A eta B produktuen bukatutako unitate bakoitzeko kostua zehaztea, Direct-Costing, Egitura Funtzionala eta Egitura Funtzionalaren gineko Inputazio Arrazionala egiturak erabiliz.
2. Produktu bukatu bakoitzaren eta enpresaren emaitza kalkulatzea, aurreko hiru egituren arabera.
3. Bukaerako izakinak baloratzea, hiru egituren arabera.
4. Lortutako emaitzaren gaineko hausnarketa.

2. ARIKETA: Sozietate baten kanpo kontabilitateak ondorengo datuak erakutsi ditu bi ekitaldieri dagozkienak:

X ekitaldian:

- Ekoizpena; bukatutako 100 u.f. eta bideango 20 u.f. (bideango unitateak lehengaien %100a gaineratuta dute eta gainontzeko ekoizpen kostuen %20a, hau da, laneskua eta ekoizpen bestelako KA eta KF).
- Bukatutako unitate bakoitzeko KA; lehengaiak 5€, eraldaketa lan-eskua 10€ eta bestelako KAak 5€.
- Saldutako unitate bakoitzeko KA; 2€
- KF; Eraldaketan 1.040€ eta Administrazio eta Komertzial sailetan 1.500€.
- Salmentak; 90 u.f. 50€tan bakoitza.

X+1 ekitaldian:

- Ekoizpena; bukatutako 110 u.f.
- Ekitaldiko KA ekoizpena egotzi daitezkeenak; 2.200€
- Saldutako unitate bakoitzeko KA; 2€
- KF; Eraldaketan 1.040€ eta Administrazio eta Komertzial sailetan 1.400€.
- Salmentak; 120 u.f. 50€tan bakoitza.

ESKATZEN DA:

1. Bukatutako unitate bakoitzeko ekoizpen-kostua eta bideango produktuen ekoizpen-kostua kalkula itzazu ondorengo bi kostu egiturak erabiliz: Egitura Funtzionala eta Full-Costing-a. Full-Costing-aren kasuan Komertzial eta Administrazio sailetako KFak banatzeko orduan Hornikuntza eta Eraldaketa sailetako KF-en banaketaren arabera egingo da.
2. X ekitaldirako emaitza kalkulatu aurreko bi egiturak jarraiki.
3. X+1 ekitaldirako bukatutako unitate bakoitzeko ekoizpen-kostua kalkulatu.
4. X+1 ekitaldirako emaitza kalkulatu.
5. Lortutako emaitzak komentatu.

3. ARIKETA: Sozietate batek ondorengo datuak ditu aste bateko aktibitateari dagozkionak:

- Bideango produktuen HI; 200.000€ eta BI; 300.000€
- Lehengaien HI; 5.000 u.f. 190€tan bakoitza eta BI; 3.000 u.f.
- Bukatutako produktuen HI; 1.000 u.f. 500€tan bakoitza
- Aurreikusitako aktibitatea 8.000 bukatutako u.f. izan zen.
- Lehengaien erosketak; 10.000 u.f. 200€tan bakoitza eta 5.000 u.f. 210€tan bakoitza.
- Hornikuntza eta Eraldaketa gainontzeko KA; 1.000.000€
- Hornikuntza eta Eraldaketa KF; 300.000€
- Komertzial saileko KA; 50€ saldutako u.f. bakoitzeko
- Komertzial saileko KF; 500.000€
- Administrazio saileko kostuak; 700.000€
- Ekoizpena; 8.500 u.f. bukatutako produktuetan.
- Salmentak; 7.000 u.f. 1.000€tan bakoitza.
- Lehengaien irteerak baloratzeko irizpideak: FIFO lehengaientzat eta FIFO bukatutako produktuentzat.

ESKATZEN DA:

1. Ekitaldian bukatutako produktu bakoitzaren ekoizpen kostua kalkula ezazu ondorengo kostu-egituretan oinarrituz: Direct-Costing eta Egitura Funtzionalaren gaineko Inputazio Arrazionala.
2. Marjin nahiz emaitzen kuadroak osatu bi egiturentzat.
3. Bukaerako izakinen balorazioa bi egituretan oinarrituz.
4. Lortutako emaitzak komentatu.